

Texten till avsnittet "Beskattnig och principerna för välfärdssamhället" i Ymmärrä Suomea -videoserien

Det här är Amir. Han är sjukskötare.

Amir är ledig idag. På morgonen var han i simhallen och efter det till biblioteket. Efter lunch hade Amir en tid hos tandläkaren. Behandlingen krävde även antibiotika.

Efter att ha besökt apoteket hämtade han sin dotter på dagis. Hemma tittade de på Pikku Kakkonen och somnade båda på soffan.

Amir tjänar 3 000 euro i månaden.

Efter skatter och andra obligatoriska avgifter som innehålls av lönen har Amir lite över 2 000 euro kvar att spendera per månad. Efter hyra, mat och nödvändiga räkningar kan han spendera högst 20 euro per dag.

Om Amir själv skulle ha betalat för alla tjänster han använde under dagen skulle det ha kostat honom över 200 euro. Som tur klarade han sig med ett par tior.

Det är möjligt, eftersom vägar, kollektivtrafik, bibliotek, simhallar, tandläkare, daghem och utbudet hos Rundradion till stor del finansieras tillsammans med skattemedel.

Skatt är en obligatorisk avgift som samlas in av staten och kommunerna. Skatt betalas på lön, förmåner, tjänster och produkter. Alla betalar skatt, även företag.

I Finland betalas progressiv inkomstskatt. Det innebär att skatteprocenten stiger ju högre inkomster man har.

Alla betalar skatt, men ju högre inkomster man har desto större del av dem betalas i skatt. Skatterna är Finlands huvudsakliga inkomstkälla. Med skatterna finansieras den gemensamma välfärden. Hälsovård, dagvård, utbildning, vägnätet, försvaret, polisen, brandkåren, biblioteken och mycket mer finansieras med skattemedel. Även stöd som erbjuds av samhället såsom moderskapspenning och bostadsbidrag finansieras med skattemedel.

Utan skatter skulle ett människovärdigt liv vara en omöjlighet för många människor i Finland.

I slutet av 1940-talet rådde brist på nästan allting i Finland. Kriget hade precis tagit slut och man arbetade för att reparera de skador det orsakat.

Det fanns så lite av vissa livsmedel att tillgång till dem måste ransoneras. Många led av undernäring och barndödligheten var hög. Alla hade inte råd att låta sina barn fortsätta studera efter den sex år långa folkskolan.

Finländarna byggde aktivt upp ett land där alla skulle ha lika möjligheter till utbildning och välfärd. Staten började exempelvis betala barnbidrag till familjer, dvs. ett stöd som gjorde det möjligt för föräldrarna att skaffa mediciner, kläder och annat nödvändigt till sina barn. Rådgivningarna fokuserade på barns hälsa och barndödligheten sjönk snabbt. Tack vare gratis skolmat orkade även fattiga barn studera.

Allt detta betalades med skattemedel. Då även kvinnor började arbeta ökade skatteinkomsterna ytterligare. Detta möjliggjorde skapandet av en ännu mer omfattande välfärdsstat.

Vi behövs alla för att garantera goda levnadsförhållande för alla som människor som bor i Finland. Därför betalas alltid skatt på lön, produkter, tjänster och företagsverksamhet.

Skattekortet är ett dokument med information om hur många procent av arbetstagarens lön ska innehållas i skatt. Arbetstagaren får skattekortet hos skattebyrån eller på nätet och ger det till arbetsgivaren.

Utöver skattekortet ska arbetstagaren ha ett arbetsavtal, arbetsgivaren ska betala in lönen på ett konto och ge arbetstagaren ett löneverifikat.

Även företagare betalar skatt. Beskattningen för företagare skiljer sig dock från löntagare. Den är beroende av bransch och bolagsform. Mer information finns på nätet och fås av experterna på skattebyrån.

Vi drar alla nytta av skatterna varje dag i enlighet med vårt eget behov.

Amirs syster Abir ska snart få sitt första barn. Idag fick hon moderskapsförpackningen som är gratis och innehåller kläder och andra användbara saker. Imorgon besöker Abir rådgivningen där man försäkras sig om att allting är som det ska med barnet.

Amirs arbetskompis Mikko som är närvårdare har blivit antagen till sjukskötarstudier. Utbildningen är gratis och han får även ekonomiskt stöd av staten under studierna.

Amirs arbetskamrat Sinikka ska genomgå en hjärtoperation. Sinikka betalar endast en bråkdel själv. Allt annat ersätts med skattemedel.

Sinikkas granne Peter är rörelsehandikappad. Han behöver en assistent, biltransport och hjälpmedel. De finansieras med skattemedel.

Finland – mitt hem

Stig in. Det lönar sig.

Peters bror Klaus är arbetslös och söker arbete. Han får hjälp med arbetssökningen av TE-byrån, vars verksamhet även finansieras med skattemedel. Dessutom får han arbetslöshetsförmån tills han hittar ett nytt arbete. Klaus betalar skatt på förmånen, dock mindre än Amir som har ett arbete.

Utan skatter skulle samhället vara mycket olikställt och det skulle till exempel vara omöjligt att skaffa sig en utbildning för många. Skatter samlas alltså in för att alla ska ha lika möjligheter att studera, ha tillgång till hälsovård, grundläggande utkomst och välmående.

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Hävkraft
frånEU
2014–2020

Europeiska unionen
Europeiska socialfonden